

які регулюють відносини пов'язані з: підприємницькою діяльністю; захистом конкуренції; банкрутством; захистом прав інтелектуальної власності; митним регулюванням; транспортом і зв'язком; стандартами і сертифікацією; податковою політикою; захистом персональних даних; охороною довкілля; трудовим правом; міграційною політикою; інформатизацією.

Концепція адаптації визначає три окремих етапи планомірного процесу адаптації, на кожну з яких досягається певний ступінь відповідальності законодавства України законодавству ЄС. Так на першому етапі, перевага надавалася:

розвитку правової політики системи в Україні, яка сприяла досягненню стабільності в суспільстві, гарантувала верховенства права, права людини і забезпечувалося функціонування ринкової економіки

приведення законодавства України до відповідності вимог Угоди про партнерство та співробітництво та інших міжнародних договорів, які стосувалися співробітництва України з ЄС.

На другому етапі процес адаптації зосереджується на таких основних завданнях (триває в даний час):

перегляд чинного законодавства України у тих сферах, які визначені в ч.2 ст. 52 Угоди про партнерство та співробітництво

правове забезпечення створення вільної торгівлі між Україною та ЄС і підготовка до асоційованого члена України в ЄС.

Третій етап адаптації залежатиме від укладення угоди про асоціативне членство України в ЄС та включатиме період підготовки розширеної програми гармонізації законодавства України із законодавством ЄС, метою якої є забезпечення інтеграції України до спільного ринку ЄС.

Отже, як бачимо, то виконання Угоди про партнерство та співробітництво передбачає наступний етап української правової реформи в європейському напрямку. Відповідно до положень стратегії інтеграції внутрішнє забезпечення інтеграційного процесу покладається на вищий, центральні та місцеві органи виконавчої влади України у співпраці з органами законодавчої влади та відповідними органами місцевого самоврядування.

Отже, можемо зробити висновок, що ключовим елементом успішної євроінтеграції України є досягнення певного рівня узгодженості українського законодавства із правовими нормами ЄС. Зближення законодавства України із сучасною європейською системою права забезпечить розвиток політичної, підприємницької, соціальної, культурної активності громадян України, економічний розвиток держави в рамках Євросоюзу і сприятиме поступовому зростанню добробуту громадян, приведенню його до рівня, що склався у країнах-кандидатах ЄС, а також створить необхідні передумови для отримання Україною статусу асоційованого члена ЄС, що є її головним зовнішньополітичним пріоритетом.

Проаналізований стан наближення українського законодавства до законодавства Європейського Союзу дозволяє говорити, що Україна, і зокрема її система нормотворення, знаходиться на правильному шляху і перебуває у постійному розвитку. Це підтверджується як чинними на сьогоднішній день нормативними документами, спрямованими на адаптацію законодавства до законодавства Європейського Союзу

МІСЦЕ ДЕРЖАВИ І ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРАВ ТА СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА

Дітлашок Л.О., старший інспектор ВОНДР НАВС

В умовах розвитку державності України, як демократичної європейської країни, ключове місце належить формуванню правової системи, в якій одним з основних елементів є права людини. У зв'язку з цим актуальною проблемою є удосконалення законодавства в напрямі розвитку та становлення інституту захисту прав людини як однієї з складових правової держави. Якою б не була

держава за своєю природою, який би режим не панував - права та свободи людини, її взаємодія з державою завжди мали важливе значення, оскільки без урахування цієї взаємодії неможливо було б встановити в суспільстві належний порядок, необхідний для пануючої еліти або для виборних демократичних інституцій.

Згідно з положеннями ст. 3 Конституції України держава гарантує людині її права, проголошує найвищою цінністю її життя та здоров'я, честь і гідність, недоторканість і безпеку. Наведене положення стисло відтворює зміст концептуальних засад, преамбули Загальної декларації прав людини, чим власне і має обумовлюватись відповідність приписів Конституції України міжнародним стандартам прав людини.

Права і свободи людини і громадянина визначають зміст і спрямованість діяльності держави. Що згідно з Конституцією є відповідальною перед людиною за свою діяльність. Затвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави.

Конституція є особливим і єдиним законом, з якого бере витоки вся правова система держави. Основний Закон України визначає чинні відносини державної влади і забезпечення юридичних механізмів її функціонування (верховенство закону, система прав і свобод особи та громадянина, взаємовідповідальність особи й держави, принцип розподілу влади, правові форми діяльності держави, пропелювано-пропелювальна регламентація діяльності органів державної влади, її посадових осіб, контроль за владою тощо).

Ст. 92 Конституції України містить положення про те, що виключно законами України визначаються права і свободи людини та громадянина, гарантії цих прав і свобод, основні обов'язки громадянина, громадянство, правосуб'єктність громадян, права корінних народів і національних меншин, основи соціального захисту форми й вили пенсійного забезпечення, засади регулювання праці й зайнятості, плюбів сім'ї, охорони дитинства, материнства, батьківства, питання виховання, освіти, культури, охорони здоров'я, проблеми екологічної безпеки.

В цілому система правових гарантій забезпечує захист прав і свобод людини і громадянина в Україні, але відповідні норми права, особливо галузевого, є дещо розрізненими, часто неузгодженими з відповідними нормами Конституції України та іншими законами.

Права людини – це передусім її природні права, які потрібні для нормального існування і розвитку особи, певні невід'ємні можливості її особистої свободи, вільної життєдіяльності в суспільстві.

Оптимальні правові засоби забезпечення прав людини їх виповнення та ефективне викопистання є життєво необхідною умовою розвитку громадянського суспільства і правової держави. Теоретичний і науково-практичний зміст поняття «правові засоби забезпечення прав людини» обумовлений вибіленням особливого впливу правових реалій, які розгортають правові явища крізь призму їх функціонального призначення.

Правове регулювання завжди здійснюється за допомогою особистого «інструменталію» специфічного властивого тільки йому покликаного юридично гарантувати досягнення цілей законодавця, що відіграє його від інших форм правового впливу. За допомогою правового регулювання є змога в державі виокремити юридичні норми в пам'яті певних типів «моделей» виокремування суспільних відносин. Крім того, правове регулювання – це підспрямована діяльність в процесі якої задовольняються інтереси і потреби особи, вирішуються юридичні конфлікти, копії правові спори та ін. Воно має бути спрямоване на конкретні життєві ситуації, що потребують вирішення.

Правове регулювання суспільних відносин пов'язане з реалізацією правових засобів, що створюють певні можливості гарантованої державою і суспільством для задоволення інтересів кожного суб'єкта права, незалежно від позитивних чи негативних соціальних тенденцій розвитку суспільства. Існування правових засобів не пов'язане з автономним відліленням їх від інших правових явищ, існування яких взаємопов'язане і взаємообумовлене. Тобто в правовій системі

держави всі правові явища розглядаються з точки зору їх функціонального призначення. Якщо не явище претендує на статус правового засобу, головною умовою при цьому треба вважати здатність у рамках правового поля стати інструментом випилення поставлених завдань.

Забезпечення прав і свобод людини і громадянина на сьогодні є найважливішим питанням політики для всіх держав світової спільноти. Саме стан справ у сфері забезпечення прав і свобод особи їх практичної реалізації є тим критерієм, за яким оцінюється рівень демократичного розвитку будь-якої держави і суспільства в цілому.

Отже можна зробити висновок що права людини – це здатність забезпечити своє нормальне існування, розвиток та задоволення власних потреб. В зв'язку із чим, права та свободи людини і громадянина визначають зміст і спрямованість діяльності держави, яка відповідно до Основного Закону є відповідальною перед людиною за свою діяльність.

ДЕМОКРАТІЯ – ЗАСАДНИЧИЙ ПРИНЦИП КОНСТИТУЦІЙНОГО ЛАДУ

Осадча В.М., помічник судді Солом'янського районного суду в місті Києві

Триваючі сьогодні дискусії щодо основоположних принципів функціонування конституційного ладу в Україні, доволі часто стосуються такого поняття, як «демократія».

Демократія є політичною системою панування народу, суть якої пояснюється вже самим значенням цього слова в грецькій мові. Слово «демократія» складається зі слів «demos», народ та «kratein», панувати. Демократія як панування народу має своєю передумовою свободу окремої особи – індивіда, а саме за умови забезпечення рівності кожного індивіда, який завдяки законам у своїй соціальній орієнтації від свободи індивіда досягає свободи держави шляхом демократичного формування державної волі.

Відтак мова йде про принцип демократії. Він – як засадничий принцип українського основоположного акта – отримав своє втілення у ст.1 Конституції України. Тут його закріплено як одну з головних характеристик (ознак) нової незалежної держави.

Закладенню конституційного принципу демократії як одного із наріжних каменів новітнього конституційного правопорядку в нашій країні передувало визнання Україною демократії як цінності, що належить до «спільної спадщини» європейських народів, від тоді як наша держава приєдналася до Статуту Ради Європи шляхом його ратифікації 31 жовтня 1995 р. Набувши статусу повноправного члена цієї міжнародної організації (умови членства в якій мають характер юридичних обов'язків), Україна зобов'язалась бути відданою тим «ідеалам», заради яких і було утворено Раду Європи як якісно нове об'єднання європейських народів – «принципам, які, власне, й становлять основу кожної справжньої демократії».

Демократія полягає у фундаментальному праві обирати владу, безпосередньо впливати на владу і на прийняття нею рішень. Для цього потрібні механізми постійної та прямої дії, громадського контролю. Тільки тоді народ братиме постійну участь в управлінні справами держави та суспільства. Адже саме вибори дають змогу, через ухвалу (волю) більшості, далі розвивати існуючий суспільний лад в державі або змінювати його.

Вочевидь той, хто проголосував всупереч з більшістю, більше не є підпорядкований власній волі. Гіпотетично, він має підкоритися загальній волі суспільного ладу або суперечити їй. Проте, рівність як основна гіпотеза демократії засвідчується саме тим, що вільними мають бути не тільки «кращі», а якомога більше індивідів. Тоді легше досягти узгодження індивідуальних волі та волі державної чим із меншою кількістю інших індивідуальних волі шукати згоди, щоб провести зміну чинної державної волі. Ідеал свободи полягає в незалежності окремого індивіда від всі інших. Гарантом цієї свободи може бути